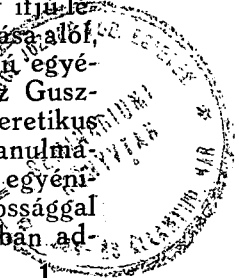

POLGÁRI JOG

Meszlény Arthur.

Meszlény Arthur neve a lap fedőborítékán a jelen számmal helyet cserél. A lap alapítása óta Meszlény Arthur főszerkesztőként jegyezte a lapot és pedig, amint a lap beköszöntésekor ő maga programmként jelentette ki, nem névleges, hanem tényleges főszerkesztője akart — és tegyük hozzá az eltelt évek eredményei alapján, — tudott is tényleges főszerkesztő lenni. Az ő neve a lapnak nemcsak dísze, hanem munkájával, amelyet úgy saját cikkei révén, mint a lap irányítása révén fejtett ki, főerőssége is volt. Könnyű előre megrajzolni egy lap külső megjelenési alakját, de kemény munka újuló hónapoként változó témákkal, változatlan nívót fenntartani. E folyóirat elgondolása az volt, hogy a gyakorlati élet embereinek, tudományosan megbízható, komoly organumot nyújtson, amely tárgyában, a feldolgozás stílusában, a témák megválogatásában, a gyakorló jogász mindenkori szükségleteihez igazodjék, de amellet egy magas teoretikus nívó is betartassék. Ez a program nem két ellentét összeegyeztetése, hanem egy egységes szükséglet kétirányú vonalának párhuzamos együttes szolgálata.

Meszlény Arthurt jogászi neveltsége, gondolkodásának fegyelmezettsége, erős logikai vonalvezetése, teoretikusnak predestináltak. Ma már közkeletű igazság, hogy a jogi teoria nem absztrakt gondolatoknak a felettünk lebegő légürben lefolytatott eszmei csatája, hanem a jogi teoria is mindkét lábával a földön kell, hogy járjon. A fiatal Meszlény egyetemi tanulmányai alatt, amikor a fogékony ifjú lélek még alig tudja kivonni magát a tanítómesterek hatása alól, különösen ha ezek a tanítómesterek oly nagyszabású egyéniségek, mint Grosschmid Béni és Szász-Schwartz Gusztáv voltak, léleekben már mestereivel szemben is, ha teoretikus volt és első munkájában, a „Magánjogpolitikai tanulmányok”-ban a tanári hatás alól felszabadult, önálló egyéniség bontakozott ki, aki programmatikus céltudatossággal hirdette a magánjogpolitikának a magyar irodalomban ad-

díg még neve szerint sem ismeretes új irányát. A magánjog-politika: az eleven életet teszi a jog tengelyévé és urává. Az élet igazságát hirdető 'eoretikus' jogász ime a gyakorlati élet igazságát tűzte ki zászlójára. Meszlény tudományos pszichéjének ezt az eredendő gyakorlatias átszíneződését évtizedes bírói, kodifikátori és ügyvédi munkássága csak hangsúlyozottabbá tette anélkül, hogy szem elől tévesztette volna azt a szempontot, hogy az élet jogi szolgálata a legszigorúbb tudományos módszer kívánja meg és éppen a gyakorlati érdekek nem nélkülözhetik a szétszóródó jogszabályoknak egy tudományos rendszer keretében való felolvasztását. Ezek a tulajdonságok tették Meszlény Arthurt a lap hivatott vezetőjévé és ha szerénytelenség árán is, jólesően kell megállapítanunk, hogy a jogász szakörök egyképen megbecsülték úgy a lap gyakorlatias irányát, mint a feldolgozás elméleti nivóját.

A szerkesztőségi gárda hálásan vette irányítását és a búcsuzás pillanatában hálásan gondol mindenki arra a támogatásra, amelyben része volt. Meszlény Arthur szellemében korrigálnunk kell a fenti kijelentést; nem búcsuzunk Meszlény Arthurtól, neve a jövőben a szerkesztő-bizottság illusztris névsorát fogja gazdagítani. Tanácsaival és írásaival, ha az eddiginél csökkentebb mértékben is, ígérete szerint a lap rendelkezésére fog állani.

E sorokkal a gárda tiszteleg szellemi vezére előtt.

Átértékelés gyámpénztárba befizetés után.

Irta: *Dr. Nizsalovszky Endre*, debreceni egyetemi tanár.

I. Az átértékelésről szóló 1928: XII. t.-c. azzal a bevallott tendenciával jött létre, hogy lehetőleg mielőbb kilépjen a gyakorlati alkalmazásra kerülő jogszabályok sorából, mint egy lezárt inflációs korszak likvidálásának efemer jelentőségű eszköze. Ezt a célt szolgálták nemcsak a 3. §-ban és más rendelkezésekben foglalt jogérvényesítési határidők, hanem a 14. §-nak az a rendelkezése is, amely a teljesítéssel már megszűnt követelések felélesztésétől elvben zárkózott és ezzel az átértékelés eszközének alkalmazását az inflációs periódus alatt lepergett jogviszonyoknak is szűk körére korlátozta.

Az idézett 14. §-nak 3. bekezdése azonban a hitelezőnek az adós teljesítését kísérő bizonyos jogi tényét — az átértékelési igény fenntartását — azzal a hatállyal ruházta fel, hogy az átértékelési igényt nyitva tartja. A fizetésnek, a jogfenntartó nyilatkozatnak és magának az átértékeléshez